29323 Prenatale screening

Nr. 192 Brief van de minister van Volksgezondheid, Welzijn en Sport

Aan de Voorzitter van de Tweede Kamer der Staten-Generaal

Den Haag, 22 september 2026

Hierbij biedt het kabinet de Kamer het vandaag verschenen advies *Prenatale screening: de 13-wekenecho* van de Gezondheidsraad aan.

Sinds 1 september 2021 biedt de overheid in het kader van wetenschappelijk onderzoek een 13-wekenecho aan zwangeren aan, via de IMITAS-studie[1]. Het aanbod in onderzoeksverband vindt zijn oorsprong in het Gezondheidsraadadvies *Prenatale screening* van 22 december 2016.[2] Met de 13-wekenecho kunnen ernstige aangeboren afwijkingen bij het ongeboren kind worden opgespoord, zoals een open rug. Het doel van de 13-wekenecho is hetzelfde als het doel van de 20-wekenecho: het bevorderen van de reproductieve autonomie van zwangeren.

De IMITAS-studie had als doel om inzicht te verkrijgen in de balans tussen de voordelen en mogelijke nadelen van de 13-wekenecho. De Gezondheidsraad heeft de opzet van het aanbod en het begeleidende wetenschappelijke onderzoek destijds getoetst aan de criteria van de Wet op het bevolkingsonderzoek (Wbo) vanwege de vergunningplicht. Daaruit bleek dat de opzet van het onderzoek en de steekproefomvang voldoende was om de wetenschappelijke vragen te beantwoorden. Concreet is gekeken naar uitkomsten en testeigenschappen van 13-wekenecho in het eerste jaar van de studie (deel 1), de ervaringen van zwangere vrouwen en hun (eventuele) partners (deel 2), implementatieaspecten (deel 3) en ethische overwegingen bij implementatie (deel 4). De studie liep in eerste instantie van 1 september 2021 tot 1 september 2024. Uiteindelijk zijn de laatste resultaten eind 2025 opgeleverd.

In december 2024 vroeg toenmalig staatssecretaris Jeugd, Preventie en Sport de Gezondheidsraad om advies over het eventueel structureel aanbieden van de 13-wekenecho.[3] Daarbij is gevraagd om de resultaten van de IMITAS-studie te betrekken. Bijgevoegd vindt de Kamer het advies van de Gezondheidsraad op deze adviesaanvraag. De Gezondheidsraad adviseert om de 13-wekenecho niet structureel aan te bieden in de oorspronkelijke opzet. Hoewel de echo de reproductieve autonomie kan vergroten, bleken in het eerste jaar van de screening in onderzoeksverband de voordelen niet op te wegen tegen de nadelen. Een groot aantal echo’s werd verricht om een beperkt aantal afwijkingen te diagnosticeren, terwijl er bij meer dan de helft van de verwijzingen sprake was van een fout-positieve uitslag en een aanzienlijk aantal afwijkingen werd gemist. De Gezondheidsraad benadrukt dat de gegevens van het eerste jaar mogelijk geen goed beeld geven van de huidige situatie. De Gezondheidsraad ziet het belang van het vergroten van de reproductieve

---

[1] IMITAS staat voor IMplementation of fIrst Trimester Anomaly Scan.
[2] ‘Prenatale screening’, Gezondheidsraad, https://www.gezondheidsraad.nl/documenten/2016/12/22/prenatale-screening (22 december 2026).
[3] Bijlage bij Kamerstukken II 2024/25, 29 323 nr. 181.

autonomie en benoemt daarom verbetermogelijkheden, zoals het aanpassen van het echoprotocol of het combineren van screeningstests. De Gezondheidsraad adviseert om de uitvoerbaarheid van verbetermogelijkheden te verkennen op basis van recente gegevens.

Zoals in de Kamerbrief van 11 februari 2026 is aangegeven door mijn voorganger, is besloten om de Wbo-vergunning en het aanbod in onderzoeksverband te verlengen tot 1 januari 2028 om de continuïteit voor het werkveld te borgen.[4] Dat betekent dat de 13-wekenecho in onderzoeksverband in ieder geval blijft bestaan tot 1 januari 2028. Het kabinet dankt de Gezondheidsraad voor zijn advies en komt met een spoedige, maar zorgvuldige reactie waarin meer duidelijkheid wordt gegeven over de toekomst van de 13-wekenecho na 1 januari 2028.

De minister van Volksgezondheid, Welzijn en Sport,
S.T.M. Hermans

[4] Kamerstukken II 2025/26, 29 323, nr. 189.